

TOENAME VAN GELE KWIKSTAARTEN ?

Rob Kole

Dit voorjaar viel het mij op dat er in de Eempolders nogal wat Gele Kwikstaarten aanwezig waren. Ik fiets al jaren regelmatig door dit gebied naar mijn werk. Hoewel ik dan meestal geen tijd heb voor het uitvoeren van tellingen, ontstaat er door die regelmatige tochten toch een gevoel voor "normale aantallen". Meestal volg ik de route vanaf de pont bij Eemdijk langs het radio-ontvangststation naar Eemnes. Langs deze weg zie ik de Gele Kwikstaarten slechts bij hoge uitzondering. De meeste exemplaren van deze soort heb ik tot nu toe gezien tijdens de Eempolder-tellingen. Meestal worden ze dan, althans door mij, ook wat noordelijker, dichterbij het Gooimeer en de zomerdijk aangetroffen. Dit jaar zag ik ze echter in het voorjaar enkele weken lang vrij regelmatig. Daarna leek het erop dat het aantal wat afgenomen was, hoewel ik ze wel van tijd tot tijd heb waargenomen. Eigenlijk heb ik ze wel de hele zomer door gezien en ook nu nog (eind augustus en begin september) zie ik af en toe nog exemplaren.

Omdat ik de indruk had gekregen dat de Gele Kwikstaart in hogere aantallen voorkwam dan normaal, ben ik eens wat gaan letten op de binnenkomende gegevens van de Eempoldertellingen. Hieruit bleek ook al snel dat er ook daarbij meer Gele Kwikstaarten werden aangetroffen.

Bij de Eempoldertellingen worden de Gele Kwikstaarten hoofdzakelijk waargeomen in de periode van mei tot juli. In de regel worden er slechts een of twee exemplaren waargenomen. In de periode van 1973 tot 1984 werden er totaal niet meer dan 183 exemplaren aangetroffen. De gemiddelde aantallen schommelden toen tussen de één en circa vijf exemplaren. De aantallen waren tamelijk stabiel en er was geen duidelijke dalende of stijgende trend vast te stellen.

De tellingen in de jaren daarna leverden de volgende gegevens op:

jaar	aantal	presentie	gem.	max.
1985	41	10.8	6	14
1986	61	21.6	4	14
1987	99+60	29.7	7	60
1988	103	-	10	25

Ook in 1987 was het aantal al hoger dan in de jaren daarvoor. Er werden toen 159 exemplaren geteld. Dit hoge aantal was echter het gevolg van een incidentele waarneming van een groep van 60 exemplaren in de Zuidpolder te Veld, op 13 september (R.Willemstein en A. van Leyden). Als deze groep buiten beschouwing gelaten wordt is er nog maar een lichte stijging in 1987 geweest. Het aantal in 1988 is nog maar een voorlopige uitkomst, die bovendien slechts geldt tot begin juli. Het aantal voor 1988 zal zeker nog hoger worden.

De meeste waarnemingen van dit jaar heb ik helaas zonder kijker moeten doen. Op weg naar mijn werk ontbreekt de tijd en ik heb deze dan ook meestal niet bij de hand. Daardoor weet ik niet welke ondersoorten er aanwezig zijn geweest. Het is bijvoorbeeld best mogelijk dat er in het voorjaar een sterke trek van de Noordse Gele Kwikstaart is geweest. Van een mogelijke oorzaak heb ik ook nog geen enkel idee. Om dat vast te kunnen stellen zullen er nog meer gegevens nodig zijn. Vooral de ervaringen in andere gebieden zouden interessant kunnen zijn. Ook is het natuurlijk helemaal niet zeker dat er sprake is van een blijvende toename.